

مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش پزشکی

طرح پژوهشی

عنوان طرح:

عوامل موثر در برقراری ارتباط موثر دانشجو و استادمشاور دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی همدان
"دیدگاه دانشجویان"

نام مجری طرح

مجری اول : مریم سید طبیب

مجری دوم : زهرا مرتضوی

نام همکاران طرح

استاد راهنما :

سعیده سادات مرتضوی

نام موسسه محل انجام طرح :

دانشگاه علوم پزشکی همدان

تاریخ:

بهمن ماه ۱۳۹۵

صلى الله عليه وآله

۱. اطلاعات مربوط به طرح پژوهشی:

• عنوان به فارسی:

عوامل موثر در برقراری ارتباط موثر دانشجو و استادمشاور دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی همدان "دیدگاه دانشجویان"

• عنوان به انگلیسی

The effective factors on the communication between students and Advisor teacher
Rehabilitation faculty Hamadan University of Medical Sciences" Students' Point of View:

• واژگان کلیدی: ارتباط موثر / استادمشاور / دانشجو

• محل انجام طرح: دانشگاه علوم پزشکی همدان

• نوع طرح: کاربردی

• روش مطالعه: توصیفی تحلیلی

• مدت زمان کل طرح: ۸ ماه

• روش اجرای پژوهشی بطور مختصر:

پس از تصویب پروپزال در کمیته پژوهشی دانشگاه و تایید کمیته اخلاق؛ به دانشکده علوم توانبخشی مراجعه و ضمن دریافت لیست دانشجویان هر گروه به تفکیک پرسشنامه به دانشجویان ارائه خواهد شد. ابتدا فرم رضایت نامه امضا و در صورت تمایل به شرکت در پژوهش ابتدا اطلاعات دموگرافیک تکمیل و سپس پرسشنامه اختصاصی پژوهش توسط آزمودنی تکمیل خواهد شد.

ملاکهای ورود به مطالعه : ۱. رضایت شخصی ۲. حداقل یک ترم از زمان شروع تحصیل دانشجو گذشته باشد

• استفاده کنندگان بالقوه نتایج پژوهش:

اعضاء هیات علمی. مدرسين. دانشجویان. مراکز رشد و توسعه آموزش و معاونت تحقیقات

• همکاران اصلی طرح:

نام	نوع همکاری	ایمیل	شماره همراه
زهرا مرتضوی	مجری	zmortazavist@gmail.com	۰۹۱۲۵۱۷۶۱۰۴
مریم سیدطیب	مجری	m.stabib۳@gmail.com	۰۹۱۶۳۱۸۰۱۶۱

✓ سعیده سادات مرتضوی

استاد راهنما: هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان

اساسی آموزش در هر دانشگاه استاد؛ دانشجو و محیط آموزشی می باشد بدیهی است که اختلال در هریک از این سه رکن؛ افت کیفیت آموزشی را به دنبال خواهد داشت (۱). شناسایی مشکلات تحصیلی و درسی و ارجاع به موقع دانشجویان مشکل دار و همکاری در مراحل مختلف حل مشکل از جمله وظایف مدرسين در به ثمر رساندن برنامه تحصیلی در نظر گرفته شده است (۲) مشاوره و راهنمایی به عنوان یک برنامه منظم و سازمان یافته در سال ۱۹۰۸ به وسیله فردی به نام فرانک پارسونز^۱ "در راهنمایی حرفه ای" مطرح شد (۳). البته مشاوره تحصیلی؛ رابطه ای است پویا و هدفمند که براساس مشارکت استاد و دانشجو با روش هایی منطبق بر نیازمندی های دانشجو انجام میگیرد (۴). در ماده یک آئین نامه استاد مشاور، استاد مشاور یکی از اعضای هیات علمی دانشگاه یا دانشکده تعریف شده است که مسئولیت هدایت تحصیلی و مشاوره ای دانشجویان را در مقاطع مختلف تحصیلی در زمینه های آموزشی، پژوهشی و فردی بر عهده می گیرد (۵). استاد مشاور به دانشجو در تطبیق علائق و تواناییها با برنامه آموزشی و ارزیابی متناوب از پیشرفت تحصیلی در دانشگاه کمک میکند. همچنین لازم است آگاهی و اطلاعات به روز در موضوعات مختلف برنامه درسی؛ راه و روش ثبت نام و خدمات شخصی و پزشکی و مشاوره ای داشته باشد (۳) مشاوره علمی و صحیح و با تکنیکهای علمی مبتنی بر نیازهای دانشجو برای ارتقاء سطح کیفی زندگی و پیشرفت دانشجویان از اهمیت زیادی برخوردار است (۶) برخورداری از مهارت های برقراری ارتباط؛ یکی از نیازها و مقدمات لازم برای مشاوره است و به طور کلی ارتباط موثر به معنای ادراک صحیح است و برقرار کننده ارتباط باید عقاید خود را به گونه ای انتقال دهد که گیرنده؛ ماهیت و کلیت پیام را درک کند (۷). پژوهشگران زیادی از جمله وان لویجک^۲ و همکارانش به اثر مثبت مشاوره در موفقیت تحصیلی دانشجویان اشاره و تاکید نمودند (۸). در مطالعه؛ عطارها و همکارانش در زمینه مهارتهای ارتباطی اعضای هیات علمی در فرایند آموزش میانگین کلی مهارتهای ارتباطی متوسط گزارش شد و برگزاری کارگاههای آموزشی به منظور ارتقای مهارتهای ارتباطی و بهبود ارتباط استاد و دانشجو در فرایند آموزش راپیشنهاد گردید (۹). تاثیر ارتباط مطلوب استاد مشاور و دانشجو در رضایتمندی و جلوگیری از مشکلات تحصیلی دانشجویان تایید شده و شرایط بهتری برای راهنمایی تحصیلی ایجاد می کند (۱۰). ، اما متأسفانه گاهی این مهم در عمل کمرنگ تلقی می شود و این سؤال را به ذهن متواتر میکند که عوامل موثر در برقراری ارتباط موثر دانشجو و استاد مشاور چیست؟ با توجه به اینکه پژوهشی در این حیطه در دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام نشده بود. لذا برآن شدیم تا پژوهشی با عنوان بررسی عوامل موثر در برقراری ارتباط موثر دانشجو و استاد مشاور دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی همدان "دیدگاه دانشجویان" انجام شود.

- بهادر و همکارانش در سال ۱۳۹۲ در پژوهشی با عنوان عوامل موثر در برقراری ارتباط بین استاد و دانشجو؛ دیدگاه دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه انجام دادند و در مطالعه توصیفی - تحلیلی حاضر در دانشجویان پزشکی مقطع

¹ Frank parsons

² Van Luijk

علوم پایه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان در سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ انجام شد و براساس روش سرشماری همه دانشجویان (۱۴۷ نفر) مورد مطالعه قرار گرفتند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه محقق‌ساخته دارای ۲۴ سؤال در پنج سطح اصلی گشودگی، همدلی، حمایت‌گری، مثبت‌گرایی، و تساوی و دو سطح فرعی تشابه و تضاد و محیط آموزشی استفاده شد. یافته‌ها نشان داد حفظ حرمت و احترام دانشجو توسط استاد ($3/60 \pm 0/83$)، رعایت عدالت در برخورد با دانشجویان توسط استاد ($3/40 \pm 0/97$) و انتقادپذیری استاد ($3/38 \pm 0/95$) (مهم‌ترین پایبندی به اصول و اعتقادات مذهبی ($1/97 \pm 1/41$))، جنسیت ($50/10 \pm 0/3/2$) و سن استاد ($2/19 \pm 1/39$) کم‌اهمیت‌ترین عوامل موثر در برقراری ارتباط بین استاد و دانشجو از دیدگاه دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه بود (۱۱).

• عبیدی در سال ۱۳۸۹ در پژوهشی با عنوان عوامل مؤثر در برقراری ارتباط بین دانشجویان و اساتید از نظر

دانشجویان پیراپزشکی در پژوهش توصیفی-مقطعی در سال ۱۳۸۷ در دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در ۱۸۱ دانشجوی مشغول به تحصیل در دانشکده پیراپزشکی که به روش سرشماری انتخاب شده بودند، انجام شد. داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه‌ای شامل دو بخش خصوصیات فردی و سؤالات مربوط به عوامل مؤثر در برقراری ارتباط جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل شد. یافته‌ها حاکی از آن است که در مقایسه دیدگاه گروه‌های مختلف دانشجویی، اکثر نظرات مشابه بود و فقط دانشجویان ورودی ۱۳۸۶ نسبت به ورودی‌های ۱۳۸۵، از نظر تاثیر گشاده‌رویی ($p > 0/2$) و تجربه استاد در برقراری ارتباط ($0/3$) ($p >$ اختلاف معنی‌داری داشتند. از نظر دانشجویان، گشاده‌رویی بجا و مناسب، فروتنی، رازداری و امانت‌داری استاد در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد، در راستای ارتقای سطح یادگیری، نقش بسیار مؤثری دارند (۱۲).

• یازن و همکارانش در سال ۱۳۹۳ در پژوهشی با عنوان شناسایی عوامل مؤثر در برقراری ارتباط مؤثر بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار در مطالعه توصیفی - مقطعی، بر روی ۱۶۵ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار در سال ۹۲ که طبق جدول مورگان انتخاب شده بود انجام شد. سؤالات پرسشنامه در سه حیطه فردی (۱۲ سؤال)، حرفه‌ای (۱۴ سؤال) و علمی (۶ سؤال) بودند. نتایج نشان می‌دهد که ارتباط مؤثر بین جنس مونث بسیار زیاد و در بین جنس مذکر زیاد می‌باشد. در مجموع احترام به دانشجو ($4/59 \pm 0/65$)، صمیمیت و همدلی با دانشجویان ($4/56 \pm 0/69$)، رعایت عدالت در برخورد با دانشجویان ($0/69 \pm 4/56$) (بیشترین تاثیر و سن ($3/55 \pm 0/98$) و جنس ($3/68 \pm 1/06$)، سابقه فعالیت‌های پژوهشی ($3/83 \pm 1/09$)، آرایه طرح درس ($3/68 \pm 1/09$) کم‌ترین تاثیر را داشت. مهارت‌های ارتباطی و روابط انسانی نقش بسزایی در ارتباط استاد با دانشجو دارد. بطوری که احترام به دانشجو، صمیمیت و همدلی با وی، رعایت عدالت در برخورد با آنان و سعی در رفع مشکلاتشان بیشترین تاثیر و عامل سن، جنس، سابقه فعالیت‌های پژوهشی، مرتبه استاد و ارائه طرح درس کم‌ترین تاثیر را در ارتباط بین استاد و دانشجو دارد.

• عابدینی و همکارانش در سال ۲۰۱۳ در پژوهشی با عنوان عوامل مؤثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در مطالعه مقطعی (توصیفی، تحلیلی)، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند شرکت کردند. پرسشنامه پژوهشگر ساخته براساس بررسی متون و مشورت با چند نفر از افراد خبره در سه حیطه فردی، حرفه‌ای و علمی تدوین گردید. پس از تایید اعتبار محتوایی و پایایی آن با مراجعه حضوری، تحویل و پس از تکمیل جمع‌آوری گردید. تعداد شرکت کنندگان ۳۲۳ با میانگین سنی $21/78 \pm 35/2$ سال بودند. میانگین نمرات مربوط به سه حیطه فردی، حرفه‌ای و علمی استاد به ترتیب $35/4$ ، $4/27$ و $0/4$ (از حداکثر ۵ نمره) بود. در مجموع عوامل احترام به دانشجویان، تسلط بر مطالب علمی، به روز بودن استاد، رعایت عدالت در برخورد با دانشجویان، مسئولیت پذیری بیشترین تاثیر و سن، جنس، سابقه فعالیت‌های پژوهشی استاد و استفاده به موقع از ابزارهای تشویقی کمترین تاثیر را در روابط بین استاد و دانشجو داشتند. نتایج مطالعه نشان داد که شخصیت و جنبه‌های اخلاقی استاد در کنار دانسته‌های

علمی و نحوه تدریس استاد میتوانند در بهبود روابط بین استاد و دانشجوی و نتیجه افزایش و بهبود فرایند یاددهی و یادگیری موثر باشد (۱۳).

• قاضی میرسعید و همکارانش در سال ۱۳۹۵ با عنوان شناسایی عوامل موثر در برقراری ارتباط دانشجو و استاد از

دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در مطالعه توصیفی- مقطعی تعداد ۵۲ تن از دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران طی سال تحصیلی ۹۰-۹۱ مورد پژوهش قرار گرفتند. داده‌های مورد نیاز توسط پرسشنامه‌ای که اعتبار محتوایی آن توسط ۱۵ تن از اعضای هیأت علمی خبره و صاحب نظر در زمینه آموزش پزشکی و پایایی آن با روش آزمون قبل و بعد ۰/۷۰ و پایایی بین سوالات با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $\alpha = 0.89$ بررسی و تایید شده بود در سه حیطه فردی، حرفه‌ای و علمی که دارای ۲۸ گویه بود جمع آوری گردید. یافته هانشان داد نتایج این مطالعه نشان می‌دهد ۴۴ تن از دانشجویان احترام به دانشجو (۸۶/۳٪)، ۴۰ تن به روز بودن استاد (۷۸/۴٪)، ۳۹ تن فن بیان و تدریس توأم با علاقه (۷۱٪) و در نهایت ۳۸ تن رازداری (۷۱٪) را در زمره مهمترین عوامل موثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد می‌دانند. براساس نتایج حاصل از این مطالعه می‌توان اینگونه نتیجه گیری کرد که عوامل فردی نظیر فن بیان و تدریس توأم با علاقه، و عوامل اخلاقی همچون احترام به دانشجو و رازداری در مقایسه با سایر عوامل از قبیل عوامل حرفه‌ای و علمی تاثیر بیشتری در برقراری ارتباط موثر بین دانشجو و استاد دارد (۱۴).

• قدمی و همکارانش در سال ۱۳۹۰ در پژوهشی با عنوان عوامل مؤثر بر برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک در یک مطالعه توصیفی- مقطعی، ۱۶۲ نفر دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی اراک با روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی در سال تحصیلی ۸۴-۱۳۸۳ انتخاب شدند و پرسشنامه‌ای شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و ۲۳ گویه در مورد عوامل مؤثر در برقراری ارتباط دانشجو با استاد با مقیاس رتبه‌ای چهار نقطه‌ای از بسیار مؤثر تا بی‌تأثیر به صورت جمع‌اجرا توزیع شد نتایج نشان داد دانشجویان مهم‌ترین عوامل مؤثر در ارتباط دانشجو و استاد، فن بیان و رعایت مهارت‌های تدریس توسط استاد (۸۴ درصد)، سطح علمی استاد (۸۱/۵ درصد)، تجربه استاد (۷۶/۵ درصد)، اخلاق استاد (۶۸/۵ درصد) بود در حالی که بیش از ۵۰ درصد دانشجویان، سن و جنس استاد را در این ارتباط بی‌تأثیر دانستند (۱۵).

• صاحبی و همکارانش در سال ۱۳۹۱ در پژوهشی با عنوان مهارت‌های ارتباط غیرکلامی اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان دانشکده‌های بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در یک مطالعه توصیفی مقطعی در سال ۱۳۸۸، دیدگاه ۲۰۲ نفر از دانشجویان دانشکده‌های بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان پیرامون مهارت‌های ارتباط غیرکلامی و رضایت‌مندی از عملکرد اساتید راهنما مورد سنجش قرار گرفت. دانشجویان به روش طبقه‌ای تصادفی انتخاب شدند. ابزار مورد مطالعه، پرسشنامه محقق‌ساخته‌ای بود که مهارت‌های ارتباط غیرکلامی را در پنج بعد و در قالب ۳۹ گویه و میزان رضایت از استاد راهنما را در قالب یک سؤال مورد سنجش قرار می‌داد. روایی پرسشنامه به روش روایی محتوی تأیید و پایایی آن با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ $\alpha = 0.96$ تأیید شد. نتایج حاکی از آن است از دیدگاه دانشجویان نمره مهارت‌های ارتباط غیرکلامی اساتید راهنما به طور کلی $3/39 \pm 0/71$ بود (بر مبنای ۵). بیشترین میانگین مربوط به پوشش ظاهری $3/76 \pm 1/10$ و حالت چهره اساتید هنگام مشاوره $3/54 \pm 1/07$ نشان داده شد. همچنین میانگین نمره رضایت دانشجویان از استاد راهنما $3/36 \pm 1/28$ بود. آزمون اسپیرمن همبستگی معناداری بین میزان رضایت دانشجویان از عملکرد اساتید راهنما و ابعاد پنج‌گانه مهارت غیرکلامی را نشان داد. سطح معناداری آزمون‌ها $(\alpha = 0/05)$ در نظر گرفته شد (۱۶).

- تعاریف:

ارتباط موثر: ارتباط موثر به صورت تبادل افکار و اطلاعات بین استاد و دانشجو عینیت می یابد (۱۷).

استاد مشاور: یکی از اعضای هیات علمی دانشگاه است که وظیفه او علاوه بر آموزش و پژوهش راهنمایی و مساوره دانشجویان می باشد. مشاوره از تمام فعالیتهای اخلاقی تشکیل یافته است که در آن مشاور متعهد می شود تا به مراجع کمک کند تا به آن دسته از فعالیت هایی بپردازد که بتواند به حل مشکل و مسائل اومنجر شود.

دانشجوی دانشکده توانبخشی: فردی که در آزمون سراسری در یکی از رشته های علوم توانبخشی حائز نمره قبولی بوده است.

- هدف یا اهداف کلی:

تعیین عوامل موثر بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی از دیدگاه دانشجویان

- اهداف اختصاصی:

۱. تعیین میزان تاثیر خصوصیات فردی استاد مشاور بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۲. تعیین میزان تاثیر خصوصیات حرفه ای استاد مشاور بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۳. تعیین میزان تاثیر خصوصیات علمی استاد بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۴. تعیین میزان تاثیر جنسیت دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۵. تعیین میزان تاثیر وضعیت تاهل دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۶. تعیین میزان تاثیر وضعیت سکونت دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۷. تعیین میزان تاثیر پایه تحصیلی دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۸. تعیین میزان تاثیر رشته تحصیلی دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۹. تعیین میزان تاثیر علاقه مندی به رشته تحصیلی دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۱۰. تعیین میزان تاثیر معدل تجمعی دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.
۱۱. میزان تاثیر تحصیلات والدین دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی.

- اهداف کاربردی

✓ برگزاری کارگاههای آموزشی دانشجویی در سطح دانشگاه با توجه به نیازهای دانشجو.

✓ برنامه ریزی جهت برگزاری دوره های بازآموزی اساتید مشاور .

- فرضیات یا سوالات پژوهشی:

- ✓ خصوصیات فردی استاد مشاور بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ خصوصیات حرفه ای استاد مشاور بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ خصوصیات علمی استاد بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ جنسیت دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ وضعیت تاهل دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ وضعیت سکونت دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ پایه تحصیلی دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ رشته تحصیلی دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ علاقه مندی به رشته تحصیلی دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ معدل تجمعی دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟
- ✓ تحصیلات والدین دانشجو بر ارتباط بین استاد مشاور و دانشجویان دانشکده علوم توانبخشی تاثیر دارد؟

۲- روش پژوهش

- نوع طرح و روش مطالعه
- تمام شماری واحد های آموزشی ؛ ابتدا لیست دانشجو به تفکیک رشته از اداره آموزش دانشکده استخراج خواهد شد سپس با مراجعه به اعضا در صورت تمایل پرسشنامه در اختیار آنها قرار خواهد گرفت .
- محیط پژوهش: دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی همدان
- شروع مراحل انجام کار:
- پس از تصویب پروپزال در کمیته پژوهشی دانشگاه و تایید کمیته اخلاق؛ به دانشکده علوم توانبخشی مراجعه و ضمن دریافت لیست دانشجویان هر گروه به تفکیک پرسشنامه به دانشجویان ارائه خواهد شد. ابتدا فرم رضایت نامه امضا و در صورت تمایل به شرکت در پژوهش ابتدا اطلاعات دموگرافیک تکمیل و سپس پرسشنامه اختصاصی پژوهش توسط آزمودنی تکمیل خواهد شد.

ملاکهای ورود به مطالعه : ۱. رضایت شخصی ۲. حداقل یک ترم از زمان شروع تحصیل دانشجو گذشته باشد.

- ابزار و روش جمع آوری داده ها (پرسشنامه/چک لیست ضمیمه گردد)

ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسشنامه عوامل مؤثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد بود که توسط عابدینی و همکارانش (سال ۱۳۹۱) مورد استفاده و پایایی آن از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برابر ۰/۸۸ تعیین گردید.

این پرسشنامه دارای دو بخش است. بخش اول اطلاعات دموگرافیک دانشجویان شامل: سن، جنس، محل سکونت، دانشکده و سال ورود به دانشگاه درآمد و سطح تحصیلات والدین، رشته تحصیلی دانشجو و میزان علاقه مندی او به رشته تحصیلی می باشد. بخش دوم پرسشنامه

حاوی ۳۲ گویه بود که به منظور درک بهتر و تجزیه و تحلیل مناسب ترودستیابی به نتایج قطعی ترسئالات براساس نزدیکی مفاهیم به سه گروه شامل خصوصیات فردی (۱۲ سئوال) علمی (۶ سئوال) و حرفه ای (۱۴ سئوال) استاد تقسیم می شود. در مقابل هریک از عوامل احتمالی موثر برارتباط بین استاد ودانشجو؛ میزان تاثیر به صورت گزینه های بسیار زیاد؛ زیاد؛ متوسط؛ کم وخیلی کم قرار دارد که براساس نمره دهی لیکرت از پنج تا ۱ نمره دهی می شود.

حداقل وحداکثر نمره در حیطه خصوصیات فردی به ترتیب ۱۲ و ۶۰// در حیطه خصوصیات حرفه ای استاد ۱۴ و ۷۰// در حیطه های خصوصیات علمی استاد ۶ و ۳۰// ودر کل پرسشنامه ۳۲ و ۱۶۰ است (۱۸).

- محدودیت های پژوهش
- ملاحظات اخلاقی
- ✓ اصل رازداری و حفظ اسرار آزمودنی و تدابیر مناسب جهت جلوگیری از انتشار آن ها
- ✓ واردکردن آزمودنی به مطالعه در صورت رضایت شخصی آنها
- ✓ عدم نمونه گیری از آزمودنی هایی که رضایت نداشتند
- ✓ غیرتهاجمی بودن مطالعه و قرار ندادن آزمودنی در معرض آسیب
- ✓ پاسخ به تمامی سؤالات و درخواست اطلاعات آزمودنی با صبر و حوصله
- ✓ انتشار صادقانه، دقیق و کامل نتایج پژوهش
- ✓ در تناقض نبودن روش پژوهش بارزش های اجتماعی، فرهنگی و دینی جامعه

- جدول زمانی مراحل اجرای طرح: هشت ماه

ردیف	نوع فعالیت	زمان کل	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱	مطالعه و تدوین پروپزال	۲ ماه	*	*										
۲	جمع آوری داده ها	۲ ماه			*	*								
۳	تجزیه تحلیل داده ها	۲ ماه				*	*							
۴	تدوین داده ها و تنظیم گزارش نهایی	۲ ماه						*	*					

۳- محصولات مورد تعهد طرح (Deliverables)

چاپ مقاله در مجله علمی پژوهشی

۴- اطلاعات مربوط به هزینه ها

• جدول هزینه پروژه

ردیف	نوع فعالیت	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	تعداد ساعت	حق الزحمه ساعتی	جمع کل (ریال)
۱	مطالعه مقدماتی و تهیه پروپوزال	مریم سید طبیب	-	۲۰ ساعت	۴۰۰۰	۸۰۰۰۰
		سعیده سادات مرتضوی	مریی	۲۰ ساعت	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
۲	استخراج و جمع اوری داده ها	زهره مرتضوی	-	۳۰ ساعت	۵۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
		مریم سید طبیب		۳۰ ساعت	۴۰۰۰	۱۲۰۰۰۰
۳	تجزیه و تحلیل داده ها	مریم سید طبیب	استادیار	۹۰ ساعت	۴۰۰۰	۳۶۰۰۰۰
۴	تهیه گزارش نهایی	سعیده سادات مرتضوی زهرا	مریی	۲۰ ساعت	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
		مرتضوی	-	۲۰ ساعت	۵۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
	جمع هزینه ها			۱۷۰ ساعت		۱۲۱۰۰۰۰

ردیف	نوع هزینه	جمع کل (ریال)
۱	تکثیر (جهت پروپوزالهای پرسشنامه ای)	۱۰۰۰۰۰
۲	تکثیر و صحافی طرح	۱۰۰۰۰۰
	جمع هزینه ها	

✓ مبلغ قرار داد

ردیف	نوع هزینه	مبلغ (ریال)
۱	کارمندی	۱۲۱۰۰۰۰

۲	آزمایشات/خدمات	
۳	موارد/وسایل غیرمصرفی	
۴	مواد/وسایل مصرفی	
۵	مسافرت	
۶	هزینه تکثیر و صحافی	۲۰۰۰۰۰۰
	جمع کل هزینه‌ها	۱۴۱۰۰۰۰۰

نوع گرانت درخواستی:

☐ مینی گرانت
 ☐ گرانت ترویجی
 ☐ گرانت توسعه ایی
 ☐ گرانت راهبردی

- .1 Hbibzade K, Alikhani K. Review some of the masters level clinical features main parts of Qazvin University Hospital and Comparison with characteristics of Islam in the Master of 2001-2000interns. Medical dissertation University of Shahid Babaei. 2001.
- .2 Mazloomi Mahmood Abad S, Rahaei Z, Ehrampoush M, Soltani T. The characteristics of an expert faculty member based on view points of medical students–Yazd, Iran-2008. Bimonthly Journal of Hormozgan University of Medical Sciences. 2010;14(3):33.-226
- .3 Adhami A, Nouhi E, Mohammadalizadeh S, Jalili Z, Fattahi Z. Faculty Members' Attitude toward Academic Advising and Counseling and their Viewpoints about Counseling Duties. Iranian Journal of Medical Education. 2008;8(1):14.-7
- .4 zare Z, jabraili M, Jabari N, Shikhi N, Sofyan K. THE VIEWPOINT OF PARAMEDICAL STUDENTS ABOUT ADVISORS' PERFORMANCE OF URMIA UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCES. Journal of Nursing and Midwifery Urmia University of Medical Sciences. 2014;12(6):6.-420
- .5 Hazavehei M. The effect of an educational program based on the PRECEDE Model on the level of academic consultants' ability and student'satisfaction. Journal of Medical education. 2003;3(2):9.-85
- .6 Ardabili S. Principles and techniques of education and traing advice. Tehran: Beasat. 1995.
- .7 Sharifirad GR, Rezaeian M, Jazini A, Etemadi ZS. Knowledge, attitude and performance of academic members regarding effective communication skills in education. Journal of education and health promotion. 2012;1.
- .8 J. Van Luijk JS, J. Smits, I. Wolfhagen, MLF Perquin, S. Assessing professional behaviour and the role of academic advice at the Maastricht Medical School. Medical Teacher. 2000;22(2):72.-168
- .9 Attarha M, Shamsi M, akbary Torkestani N. Faculty Members' Communication Skills in Educational Process in Arak University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education. 2012;12(9):85.-676
- .10 Blount T. Dropout Prevention: Recommendations for School Counselors. Journal of School Counseling. 2012;10(16):n16.
- .11 Bahador H., Faraji Armaki A., Ghorbani R., Dehghani E. Effective Factors on Communication between Teacher and Student Medical Students of Basic Sciences Level View. Bimonthly of Education Strategies in Medical Sciences. 2014;6(4):200.-195
- .12 Obeidi N. Effective factors on the communication between students and faculty members in the viewpoint of paramedical students. Bimonthly of Education Strategies in Medical Sciences. 2010;3(3):6.-133
- .13 Abedini M, Abassi A, Mortazavi F, Bijari B. The effective factors on the communication between students and faculty members from student's prospective in Birjand University of Medical Sciences. Procedia-Social and Behavioral Sciences. 2013;8.-83:94

- .14 ghazi mir saeed j, Moradi joo M, Taheri A, yousefianzadeh O. Identifying M.A and PhD Students' Point of View Regarding Effective Factors in Establishing Communication between Students and Faculty Members of School of Allied Health at Tehran University of Medical Sciences in 2012- 2013 Academic Year. Journal of Medical Education Development. 102.-95:(22)9;2016
- .15 Ghadami A, Salehi B, Sajadi S, Naji H. Students' points of view regarding effective factors in establishing communication between students and faculty members. Iranian Journal of Medical Education. 2007;7(1):54.-149
- .16 Sabbahi Bigdeli M, Afazel M, Sayedi Arani SH, Mirhosseini F, Shahri S. Students' Viewpoints on Advisors' Nonverbal Communication Skills: A survey in Schools of Health and Allied Health Sciences in Kashan University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education. 2012;12(9):65.-656
- .17 Davies P. Delivering bad news. Communication skills must be part of medical education in all specialties. BMJ (Clinical research ed). 2001;322(7290):865.
- .18 Abedini MRM, Abassi A, Mortazavi FF, Bijari B. Students' Viewpoint of Factors Affecting Teacher-Students Communication, A Study in Birjand University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education. 2012;12(6):.47-439

اینجانب..... بدینوسیله موافقت می کنم که به عنوان یک فرد مورد مطالعه در پژوهش « عوامل موثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی همدان در سال تحصیلی ۱۳۹۵ » به سرپرستی سعیده سادات مرتضوی شرکت کنم. این تحقیق توسط گروه آموزشی کاردرمانی در دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام می گیرد. به اینجانب توضیح داده شده است که یک پرسشنامه توسط من تکمیل خواهد گردید که یکی از آنها مربوط به پرسشنامه نیاز های مشاوره ای دانشجویان می باشد.

کلیه اطلاعاتی که از من گرفته می شود و نیز نام من، محرمانه باقی خواهد ماند و نتایج تحقیقات بصورت جواب کلی گروه مطالعه منتشر می گردد و نتایج فردی بدون ذکر نام عرضه خواهد شد. پژوهشگر کلیه سؤالات را پاسخ داده، و به من تفهیم شده است که هر لحظه که مایل باشم می توانم از ادامه شرکت در پژوهش خودداری کنم. لذا من موافقت خود را با انجام این تحقیق اعلام می کنم، با ذکر این مطلب که این موافقت مانع از اقدامات قانونی در مقابل دانشگاه ، پژوهشگر ، و کارمندان در صورتی که عمل خلاف یا روش غیر انسانی انجام شود، نخواهد بود.

تاریخ :

امضاء

✓ نشانی و تلفن فرد مورد مطالعه :

✓ نام و نشانی و تلفن فردی که در موارد اضطراری باید مطلع شود:

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان

عوامل موثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی همدان

مشخصات فردی:

سن:-----

جنس: ☐ زن ☐ مرد

دانشکده: ..... مقطع کارشناسی سال ورود:-----

رشته تحصیلی:

وضعیت تأهل: مجرد ☐ متأهل ☐

وضعیت سکونت: بومی ☐ غیربومی ساکن خوابگاه ☐ غیربومی ساکن منزل استیجاری ☐

☐ غیر شاغل ☐ شاغل

علاقه به رشته تحصیلی : زیاد ☐ متوسط ☐ کم ☐

تحصیلات پدر ..... تحصیلات مادر ..... شغل پدر ..... شغل مادر .....

سال تولد: ..... سال ورود به دانشگاه: ..... تعداد واحدهای گذرانده ..... معدل تجمعی .....

درآمد خانواده:

عوامل مؤثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد مشاور

به نظر شما هر کدام از عوامل زیر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد چقدر تاثیر دارد .

ردیف	خصوصیات استاد	بسیار زیاد (۵)	زیاد (۴)	متوسط (۳)	کم (۲)	بسیار کم (۱)
۱	سن					
۲	جنس					
۳	وضعیت ظاهری					
۴	اعتماد به نفس بالا					
۵	انعطاف پذیری					
۶	فروتنی و تواضع					
۷	محبوبیت و شهرت استاد بین سایر دانشجویان					
۸	صمیمیت و همدلی با دانشجویان					
۹	هم رشته بودن استاد و دانشجو					
۱۰	رعایت هنجارهای اجتماعی و ارزش های اخلاقی					
۱۱	نظم و انضباط و حضور به در جلسات مشاوره					
۱۲	انتقاد پذیری					

					احترام به دانشجویان	۱۳
					سعی در حل مشکلات دانشجویان	۱۴
					راز داری و امانت داری	۱۵
					مسئولیت پذیری	۱۶
					مشارکت دادن دانشجویان در مباحث گروهی	۱۷
					ایجاد انگیزه در دانشجویان برای یادگیری و مطالعه بیشتر	۱۸
					رعایت عدالت در برخورد با دانشجویان (ارزشیابی، ارتباطات کلامی و ...)	۱۹
					استفاده به موقع از ابزار های تشویقی در دانشجویان	۲۰
					ارائه طرح و برنامه مشاوره به دانشجویان	۲۱
					سهولت دسترسی به استاد	۲۲
					مرتبه علمی استاد (مربی ، استاد یار ، دانشیار)	۲۳
					جمع بندی مطالب و پیگیری	۲۴
					بهره گیری از روشهای متنوع مشاوره	۲۵
					انتقال شفاف و واضح مطالب و توانایی در تفهیم	۲۶
					استفاده از مثال هایی متناسب بامشکل دانشجو	۲۷
					ارائه مطالب با روال منطقی و کاربردی و رعایت پیوستگی مطالب	۲۸
					تسلط بر مفاهیم علمی و قوانین آموزشی	۲۹
					سابقه فعالیتهای پژوهشی استاد	۳۰
					سابقه فعالیتهای آموزشی استاد	۳۱
					به روز بودن علم استاد (up date)	۳۲